

urineretentie, veroorzaakt door 200 gram kersepitten in het rectum; dat van OLDAG 1) van een 68-jarige man met een kogelvormig gezwel in de ampulla recti, bestaande uit 428 kersepitten, met faeces verkleefd. EULENBURG verhaalt van een man met ileus na het eten van kersen: uit het rectum werden 1010 pitten verwijderd, waarna genezing volgde. WENCZEL zag een 34-jarige fruitvrouw met een rectovaginale fistel, waarin een kersepit; uit het rectum moesten met een lepel 2065 kersepitten verwijderd worden.

Overigens moge ik hier nog verwijzen naar mijn artikel: Twee gevallen van obturatie-ileus door scybala 2), waarin nog meer rariteiten zijn opgesomd, die DANTE aanleiding hadden kunnen geven tot zijn uitroep:

E stupor m'eran le cose non conte 3)

(En verbijstering werden mij de ongekende dingen).

Rotterdam, 28 November 1948

A. G. J. HERMANS

CAREL EDUARD DANIËLS

„Alleen reeds door de klank zijn namen te vrezén”.
(OVIDIUS)

Ter gelegenheid van de herdenking van het honderdjarig bestaan van de Geneeskundige Kring te Amsterdam heeft de Voorzitter een „Toespraak” gehouden, die opgenomen werd in het *Gedenkschrift* te dezer herdenking, in October j.l. uitgegeven (bij J. H. DE BUSSY, Amsterdam).

Hierin trof mij de volgende passage:

„Onze stad heeft in het verleden vele Joodsche collega's gekend, die een sieraad voor onze stand waren en waaraan onze Kring en de geheele Maatschappij grooten dank verschuldigd zijn. Om slechts enkele namen uit het verleden te noemen; wat hebben wij niet te danken aan mannen als STOKVIS, DANIËLS en PINKHOF” (bl. 95, laatste al., en bl. 96, 1e al.).

Ter voorkoming van legendevorming en om der wille der historie, is het noodzakelijk, dat de lapsus, „DANIËLS-Jood”, gecorrigeerd worde, opdat huidige en komende geslachten van medici niet in het „verkeerde geloof” gelaten worden. Wij weten uit ervaring, hoe hardnekkig „Writs of Error” zich handhaven in de wetenschappelijke en historische literatuur, bij gebrek aan verbetering.

DANIËLS nu was wél een zeer verdienstelijk man en niet minder een „sieraad van de geneeskundige stand”, maar DANIËLS was geen Jood, evenmin een rene-gaat of een convertiet, maar een „ras”-echte niet-Jood, hetgeen voor nog vele in leven zijnde artsen uit DANIËLS' laatste levensjaren zeker geen openbaring betekent.

Ter staving van dit feit citeer ik hier enige genealogische gegevens uit de familiestamboom, mij heuselijk ter beschikking gesteld door mej. C. J. A. DANIËLS, één der twee nog in leven zijnde dochters van wijlen dr. C. E. DANIËLS.

CAREL EDUARD DANIËLS, geb. 4 Juni 1839 te Hillegom; overl. 25 Januari 1921 (en niet op 5 Februari 1921, zoals WINKLER-PRINS' *Encyclopedie* abusievelijk vermeldt) te 's Gravenhage en aldaar begraven op Oud Eik en Duin (graf no. 1668).

DANIËLS „stamde uit een geslacht, afkomstig uit Königsbergen in Pruisen, waar in 1645 een zekere KARL DANIËL geboren werd, die van 1675 af ouderling was in de Ev. Geref. gemeente aldaar; deze was een welgesteld koopman. Een van zijn zoons, EDWARD DANIËL(s), gedoopt in Königsbergen in de Burcht-Kirche op 13 Februari 1684, vestigde zich te Amsterdam en trouwde daar op 29 Maart 1711 in de Waalse Kerk met SARA JACOBA LESIER. Uit dit huwelijk werd als derde kind KAREL DANIËLS geboren te Amsterdam, 5 Mei 1780, de

1) *D. med. Wochenschr.* 1912. Nr. 36.

2) *N.T.v.G.* 86, No. 28, 1753—1757, 1942.

3) *Purgatorio*, XV, 12.

stamvader van de familie, die op de stamboom voorkomt" (en waaraan wij deze gegevens, onder de (photocopie van de) stamboom gedrukt, ontlennen).

Onze dr. C. E. DANIËLS nu, was zelf ouderling van de Waals-Hervormde Gemeente te Amsterdam, tot de datum van zijn vertrek op 18 Januari 1918 naar Heemstede, waar hij slechts korte tijd bleef en zich daarna metterwoon te 's-Gravenhage vestigde, zijn laatste woonplaats.

Hij was het enige kind uit het huwelijk van dr. EDWARD DANIËLS (geb. te Amsterdam 3 Maart 1806; gest. te Ginniken 28 April 1888) met EVERDINA GEERTRUY PETRONELLA LINCKERS, en zelf gehuwd met CAROLINE JOSEPHINE ADELE VAN BAERLE, uit het bekende Amsterdamse patricische geslacht van die naam.

Zijn relatie met de Waalse Gemeente is te verklaren uit zijn descendentie van de bovengenoemde SARA JACOBA LESIER en/of door zijn huwelijk met mej. VAN BAERLE, wier overgrootmoeder en grootmoeder beiden geborene HENROTIAUX waren.

De vergissing van dr. FABER is vermoedelijk te wijten aan zijn abusievelijke mening, als zoude de naam DANIËLS een kenmerkende en exclusieve Joodse naam zijn. Niets is echter minder waar; tot de dragers van die naam behoren zowel R. Katholieke, als Protestantse families en niet zeer talrijke Joodse!

Reeds omstreeks 1591 was GYSBERTUS DANIËLS kannunik bij de St. Servatius te Maastricht, evenals JOHANNES DANIËLS (1627—1700).

Verder heette de bekende pastoor te Schaesberg JAN ARNOLD DANIËLS (1738—1799) (auteur van een merkwaardig boek). Twee bekende hedendaagse industriëlen van die naam zijn R.K.

In de bekende Joodse encyclopedieën en biographieën, alsook in de lijsten van intekenaren op Joodse godsdienstige werken zoekt men die naam tevergeefs.

Dr. FABER's associatie met de familienaam POLAK DANIËLS is begrijpelijk en tevens misleidend geweest; de stamvader van dit geslacht was ALEXANDER POLAK.

Amsterdam, November 1948

I. VAN ESSO Bzn.

BEHANDELING VAN KINKHOEST MET HYPERIMMUUN SERUM

Collega KNEGTEL adviseert (*N.T.v.G.*, 92, blz. 3879, 1948) aan zuigelingen, die door kinkhoest bedreigd worden, 3 tot 5 maal een intramusculaire inspuiting met 10 tot 30 cm³ bloed van een der ouders te geven. Ik meen hiertegen en tegen de formulering, waarmee hij op het gevaar van Rhesusantagonisme wijst, het volgende te moeten opmerken.

1e. PH. LEVINE, autoriteit op Rhesusgebied, is van mening, dat „No transfusions in a female of any age, from infancy on, may be carried out unless she has been tested for the Rh factor. If found to be Rh negative . . ., she must receive only Rh negative blood, *whether it be given intravenously, subcutaneously or by intramuscular injection*” (HILL and DAMESHEK. *The Rh factor*, New York 1948, blz. 19).

2e. Het is zelfs de vraag of, gezien de ernstige gevolgen, die sensibilisatie van patiënten voor hun eventuele progenituur kan hebben en het grote gevaar voor deze sensibilisatie door de welhaast ideale sensibilisatietechniek van enige kort na elkaar gegeven inspuitingen van bloed, ook niet met de Rhesussubgroepen rekening gehouden moet worden.

3e. De gevallen van erythroblastosis foetalis door sensibilisatie ten opzichte van factoren van het A B O-systeem doen het onlogisch voorkomen niet te eisen, dat het bloed, ook wat deze factoren betreft, moet passen. Wie meent, dat ik spoken zie, luistere nogmaals naar LEVINE: „There is reason to believe that those women, who were not transfused, may in several instances have received intramuscular injections of blood, a routine procedure in the days preceding the use of Vitamine K, or for prophylaxis against measles. In a larger series of cases of erythroblastosis fetalis in the first born, soon to be published by